

Inventaris preventiematerialen middelengebruik en verkeer

Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs vzw Vanderlindenstraat 15| 1030 Brussel|vad@vad.be|02 423 03 33|www.vad.be

Colofon

Auteur

Ellen Coghe, stafmedewerker VAD

Verantwoordelijke uitgever

P. Van Deun, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

VAD, Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs
Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
T 02 423 03 33 | F 02 423 03 34 | vad@vad.be | www.vad.be

Inleiding

Ben je als **professional** op zoek naar preventiematerialen over het thema verkeer en middelengebruik (alcohol, drugs en psychoactieve medicatie), maar zie je door het bos de bomen niet meer? Er lijkt zoveel te bestaan en tegelijk vind je niet meteen wat je zoekt. Om een duidelijk overzicht te bieden van de huidige stand van zaken van preventiematerialen over de thema's alcohol, drugs en psychoactieve medicatie in het verkeer heeft het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD vzw) deze inventaris samengesteld. Deze inventaris kan je helpen bij het vinden van het juiste preventiemateriaal voor een specifieke doelgroep, om zo preventieactiviteiten over dit thema vorm te geven.

Veel succes met je zoektocht!

Aan de slag

Deze inventaris bevat zowel een overzicht van preventiematerialen geschikt voor diverse doelgroepen **(Deel A: Preventiemateriaal),** als informatief materiaal voor intermediairs zoals dossiers, factsheets, … **(Deel B: Informatief materiaal)**.

Alle preventiematerialen onder Deel A zijn ingedeeld op basis van 4 settings waarin het preventiemateriaal gebruikt kan worden:

- **Setting 1: Onderwijs** (leerlingen secundair en hoger onderwijs)
- **Setting 2: Algemene bevolking** (jongeren en volwassenen)
- **Setting 3: Vrije tijd** (feestvierders, recreatieve sporters, restaurantbezoekers, jeugdverenigingen, sportclubs)
- **Setting 4: Arbeid** (werkgevers en werknemers)

De preventiematerialen (Deel A) worden verder opgedeeld volgens **het soort materiaal**. Het kan gaan om een workshop, lezing, website, gadget, preventie-actie, ...

Alle materialen worden beknopt beschreven aan de hand van **een tabel** waar je volgende zaken kan terugvinden:

- **Titel**
- **Soort materiaal**
- **Jaar van uitgave (indien gekend)**
- **Organisatie**
- **Inhoud**
- **Doelgroep**
- **Contactpersoon materiaal**
- **Raadpleegbaar of verkrijgbaarheid materiaal**

De materiaaltabellen werden opgesteld in samenspraak met de eigenaar(s) van het preventiemateriaal. Dit overzicht van preventiemateriaal is niet exhaustief. Daardoor is het best mogelijk dat je in je zoektocht naar materiaal, preventiemateriaal tegenkomt dat niet in deze inventaris is opgenomen. Als het je toch relevant lijkt het preventiemateriaal op te nemen in deze inventaris, mag je ons dit steeds laten weten.

Beleidsmatig werken

De preventie-initiatieven uit deze inventaris worden bij voorkeur ingezet als deel van een ruimer geheel en een geïntegreerde aanpak binnen verschillende settings. Burgers bevinden zich op het kruispunt van diverse setting, waardoor er best binnen deze verschillende settings aandacht is voor de thema's alcohol en drugs en verkeersveiligheid.

Een gemeentelijk alcohol- en drugbeleid kan de brug slaan tussen de diverse settings. Als onderdeel van een integrale aanpak van het voorkomen van problemen ten gevolge van alcohol en andere drugs, kunnen ook op **gemeentelijk niveau maatregelen genomen worden in het kader van verkeersveiligheid. Dit zowel gericht op sensibilisering en zorg, als op het opstellen van regels, en op handhaving en/of structurele maatregelen.** Het concept 'Omdat iedereen erbij wint. Samen voor een lokaal alcohol- en drugbeleid' helpt je bij het opstellen van een integraal lokaal alcohol- en drugbeleid in je gemeente.

Inhoudstabel

DEEL A:

Preventiemateriaal

Setting 1:

Onderwijs

1.1 Vorming en workshop

	Fun-pakket	
VORM	**Lespakket**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Drive up Safety! Vzw (DUS!)**	
INHOUD	Het Fun-pakket is een zeer laagdrempelige workshop, geschikt voor alle leerlingen maar zeker aan te raden voor leerlingen uit het BuSO of DBSO. Zichtbaarheid, afleiding en alcohol vormen de focusthema's. Verkeersveiligheid wordt fun in deze DOE-workshop met volgende activiteiten: ➢ Dodge-the-Dark ➢ Zig-zag-parcours ➢ Afleidingsspel Één sessie duurt een 50-tal minuten. De groepsgrootte telt maximum 20 à 25 leerlingen per sessie. DUS! vzw organiseert maximum 6 sessies per dag. Benodigd materiaal: leeg klaslokaal dat verduisterd kan worden, beamer, geluidsinstallatie, binnen- of buitenruimte.	
DOELGROEP	Leerlingen secundair onderwijs, in het bijzonder voor BuSO of DBSO Leerlingen hoger onderwijs	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Lien Van de Woestyn, DUS! Stoepestraat 9a 9940 Ertvelde info@dus.be +32 (0)9 398 11 99	
BEGELEIDING	Het lespakket wordt gegeven door een **Drive up Safety!-medewerker**.	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of een les aanvragen via: http://www.dus.be/fun-pakket-enkel-doe-activiteiten/ (Kostprijs op aanvraag)	

TITEL	WOEZIE – Don’t drink & drive. DRIVE ZERO!	
VORM	**Lespakket**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Drive up Safety! Vzw (DUS!)**	
INHOUD	Via dronkenmansbrillen en zig-zag parcours ervaren leerlingen de negatieve effecten van alcohol. Daarnaast worden alle vragen van de leerlingen beantwoord en wordt er geëxperimenteerd met een blaastest. Iedere workshop kan verzorgd worden in het ASO, KSO, BSO en TSO bij leerlingen vanaf de tweede graad secundair onderwijs en leerlingen uit het hoger onderwijs. Één sessie duurt een 50-tal minuten. De groepsgrootte telt maximum 20 à 25 leerlingen per sessie. DUS! vzw organiseert maximum 6 sessies per dag. Benodigd materiaal: leeg klaslokaal dat verduisterd kan worden, beamer, geluidsinstallatie, binnen- of buitenruimte.	
DOELGROEP	Leerlingen vanaf de tweede graad secundair onderwijs Leerlingen hoger onderwijs	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Lien Van de Woestyn, DUS! Stoepestraat 9a 9940 Ertvelde info@dus.be +32 (0)9 398 11 99	
BEGELEIDING	De workshop wordt gegeven door een **Drive up Safety!-medewerker**.	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of een les aanvragen via: http://www.dus.be/alcohol-drugs-in-het-verkeer-woezie/ (Kostprijs op aanvraag)	

TITEL	Woezie huurpakket	
VORM	**Lespakket**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Drive up Safety! Vzw (DUS!)**	
INHOUD	Drive up Safety! verhuurt het nodige didactisch materiaal aan mensen die zelf een verkeersveilige les willen geven. Het ‘Woezie huurpakket’ bestaat uit leuke behendigheids- en reactietestjes waar leerlingen aan den lijve de gevolgen van alcoholintoxicatie kunnen ondervinden, dit via dronkenmansbrillen. Inhoud huurpakket: ➢ 2 dronkenmansbrillen ➢ Educatieve postkaart en poster ➢ Lesfiche	
DOELGROEP	Leerlingen secundair onderwijs	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Lien Van de Woestyn, DUS Stoepestraat 9a 9940 Ertvelde info@dus.be +32 (0)9 398 11 99	
BEGLEIDING	Het lespakket kan gegeven worden door een **leerkracht**, **preventiewerker, …**	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.dus.be/verhuur-verkoop/ Woezie huurpakket bestellen via: http://www.dus.be/infofiche-verhuur/ (Kostprijs op aanvraag)	

<table>
<tr><td>TITEL</td><td colspan="2">Lespakketten (Drive up Safety)</td></tr>
<tr><td>VORM</td><td>Lespakket</td><td>JAAR VAN UITGAVE
2017</td></tr>
<tr><td>ORGANISATIE</td><td colspan="2">Drive up Safety! Vzw (DUS!)</td></tr>
<tr><td>INHOUD</td><td colspan="2">Drive up Safety! beschikt over een eerste-, tweede- en derdegraadspakket secundair onderwijs.

➢ <u>Eerstegraadspakket:</u> leerlingen komen op een interactieve manier tot een verkeersveilige attitude. Met een verduisterde demo, leuke klasexperimenten en de crash-app, worden thema’s als zichtbaarheid, dode hoek, helm en gordel behandeld.

➢ <u>Tweedegraadspakket:</u> focust op zichtbaarheid, afleiding en alcohol. Het afleidingsspel, dronkenmansbrillen en een verduisterde demo illustreren de gevaren van multitasking en alcohol in het verkeer.

➢ <u>Derdegraadspakket:</u> via klasexperimenten, een afleidingsspel en dronkenmansbrillen krijgen leerlingen allerlei tips en tricks, over snelheid, afleiding, crashimpact en alcohol, zodat ze verkeersveilig de baan op kunnen.

Deze workshops kunnen verzorgd worden in het ASO, TSO, KSO, BSO en BuSO bij leerlingen uit het secundair onderwijs.

Elke sessie duurt een 100-tal minuten. De groepsgrootte telt maximum 20 à 25 leerlingen per sessie. DUS! vzw organiseert maximum drie sessies per dag.

Benodigd materiaal: leeg klaslokaal dat verduisterd kan worden, beamer en geluidsinstallatie.</td></tr>
<tr><td>DOELGROEP</td><td colspan="2">Leerlingen eerste, tweede en derde graad secundair onderwijs</td></tr>
<tr><td>VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL</td><td colspan="2">Lien Van de Woestyn, DUS!
Stoepestraat 9a
9940 Ertvelde
info@dus.be
+32 (0)9 398 11 99</td></tr>
<tr><td>BEGELEIDING</td><td colspan="2">Het lespakket wordt gegeven door een Drive up Safety!-medewerker.</td></tr>
<tr><td>WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?</td><td colspan="2">Meer info of een les aanvragen via: http://www.dus.be/drive-up-safety-op-uw-school/ (Kostprijs op aanvraag)</td></tr>
</table>

TITEL	DOPE - Be smart, don't start!	
VORM	**Lespakket**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Drive up Safety! Vzw (DUS!)**	
INHOUD	Via coole filmpjes en situatieschetsen worden de gevaren en invloed van middelen (marihuana en xtc) in het verkeer weergegeven. Op basis van de cannabisbril testen leerlingen hun reactiesnelheid en beslissingsvermogen. De workshop kan verzorgd worden in het ASO, TSO, KSO, BSO en BuSO bij leerlingen uit het secundair en hoger onderwijs. Elke sessie duurt een 50-tal minuten. De groepsgrootte telt maximum 20 à 25 leerlingen per sessie. DUS! vzw organiseert maximum zes sessies per dag. Benodigd materiaal: leeg klaslokaal dat verduisterd kan worden, beamer, geluidsinstallatie en een binnen- of buitenruimte.	
DOELGROEP	**Leerlingen secundair en hoger onderwijs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Lien Van de Woestyn, DUS! Stoepestraat 9a 9940 Ertvelde info@dus.be +32 (0)9 398 11 99	
BEGELEIDING	Het lespakket wordt gegeven door een **Drive up Safety!-medewerker**	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of een les aanvragen via: http://www.dus.be/dope/ (Kostprijs op aanvraag)	

TITEL	Lespakketten (Responsible Young Drivers)
VORM	**Lespakket**
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**
INHOUD	Responsible Young Drivers beschikt over een eerste-, tweede- en derdegraadspakket secundair onderwijs. ➢ Eerstegraadspakket (Gevaren in het verkeer, 2017): in dit interactief lespakket wordt er stilgestaan bij de gevaren in het verkeer, toegespitst op zwakke weggebruikers. ➢ Tweedegraadspakket (Veilig als zwakke weggebruiker, 2018): gedurende één of twee lesuren worden de thema's zichtbaarheid, GSM-gebruik op de fiets, het dragen van een veiligheidsgordel en alcohol in het verkeer besproken. ➢ Derdegraadspakket (Veilig in het verkeer, 2017): gedurende één of twee lesuren worden de belangrijkste oorzaken van verkeersongevallen op een rijtje gezet. De leerlingen krijgen een basis mee rond verkeersveiligheid, met een theoretisch en praktijkgedeelte (promillebrillen). Zo ondervinden ze aan den lijve dat alcohol en drugs niet thuishoren in het verkeer. In alle drie de lespakketten worden aan de hand van praktische oefeningen en ludieke filmpjes verschillende veiligheidsaspecten gestaafd.
DOELGROEP	**Leerlingen eerste, tweede en derde graad secundair onderwijs**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94
BEGELEIDING	Het lespakket wordt gegeven door een **Responsible Young Drivers-vormingsmedewerker**.
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of een les aanvragen via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/ (Kostprijs op aanvraag)

TITEL	**Variapack**	
VORM	**Lespakket**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017 (herziene versie)
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**	
INHOUD	Het variapack gaat in op het belang van verantwoord rijgedrag door leerrijke spellen en voorbeelden. Het variapack duurt één lesuur en omvat vijf verschillende opdrachten: ➢ <u>Promillebril</u>: leerlingen leggen met promillebrillen een parcours af tussen kegels. Op deze manier ondervinden ze het effect van alcohol op hun zicht. ➢ <u>Helmsimulator</u>: een helm op een ei komt van grote hoogte ten val. De leerlingen ervaren op een visuele manier het beschermende effect van een fietshelm. ➢ <u>Reflectobox</u>: aan de hand van een kijkdoos zien leerlingen hoe reflectoren de zichtbaarheid verhogen. ➢ <u>Distracted Driving Game</u>: tijdens deze oefening maken leerlingen bepaalde vorm- en kleurcombinaties terwijl men een SMS'je stuurt. Deze game toont aan dat afleiding in het verkeer gevaarlijk is wanneer de concentratie verdeeld is. ➢ <u>Weegschaal</u>: berekent de kracht waarmee het lichaam of een los voorwerp tegen de voorruit wordt geslingerd bij een frontale botsing. Zo wordt het belang van de gordel duidelijk.	
DOELGROEP	**Leerlingen secundair onderwijs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
BEGELEIDING	Het lespakket wordt gegeven door een **Responsible Young Drivers-vormingsmedewerker**.	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of les aanvragen via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/ (Kostprijs op aanvraag)	

TITEL	Getuigen onderweg	
VORM	**Lespakket**	**JAAR VAN UITGAVE** 2015
ORGANISATIE	**Rondpunt vzw**	
INHOUD	Met het aanbod 'Getuigen onderweg' komt een verkeersslachtoffer, nabestaande of veroorzaker in de klas vertellen over zijn ongeval of dat van zijn kind. De getuigenis laat de leerlingen stilstaan bij de enorme en vaak levenslange gevolgen van een verkeersongeval. Het helpt leerlingen de voordelen op lange termijn te zien van veilig gedrag in het verkeer. Het aanbod kan aansluiten bij andere initiatieven van de school met betrekking tot veilig gedrag in het verkeer. De leerkracht baseert zich voor de nabespreking met de leerlingen en in aanwezigheid van de getuige op één van de volgende lesfiches: ➢ Brief aan de getuige ➢ Levensdobbelstenen ➢ Stellingen ➢ Stellingen in kleine groep Het bijhorende lesmateriaal: ➢ Educatieve handleiding met lessen rond de gevolgen van een verkeersongeval ➢ Videogetuigenissen en lesmap ➢ Verhalen van een veroorzaker aan de hand van lesfiche	
DOELGROEP	**Leerlingen secundair onderwijs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Rondpunt Steunpunt Verkeersslachtoffers Diksmuidelaan 50 2600 Berchem info@rondpunt.be 03 312 85 11	
BEGELEIDING	Het lespakket kan gegeven worden door een **leerkracht**, **preventiewerker**, ... in samenwerking met een **spreker van Rondpunt vzw.**	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: https://rondpunt.be/verkeerspreventie/getuigen-onderweg/ Les aanvragen of materiaal gratis downloaden via: https://rondpunt.be/verkeerspreventie/getuigen-onderweg/ (Kostprijs van les op aanvraag)	

TITEL	Rijden onder invloed
VORM	**Lespakket**
ORGANISATIE	**Universiteit Hasselt**
INHOUD	Dit interactief lespakket presenteert het rijden onder invloed in een ruimer kader van mobiliteit en verkeers(on)veiligheid, waar jongeren aan den lijve de impact van alcohol op hun lichaam en verkeersgedrag ondervinden. De module 'Rijden onder invloed' kan op verschillende manieren aan bod komen in de klas: 1. Campusmodule (maximum 20 leerlingen) o Locatie: Universiteit Hasselt o Lesgever: medewerker opleiding verkeerskunde o Timing: halve dag (voormiddag: 9u-12u of namiddag: 13u-16u) 2. Klasmodule type A (maximum 20 leerlingen) o Locatie: op de school zelf o Lesgever: medewerker opleiding verkeerskunde o Timing: 2 lesuren 3. Klasmodule type B (maximum 20 leerlingen) o Locatie: op school o Lesgever: leerkracht o Timing: zelf te bepalen Naargelang de gekozen module kunnen verschillende werkvormen (presentatie, stellingenspel, groepsdiscussie en praktijkoefeningen) gecombineerd worden.
DOELGROEP	**Leerlingen derde graad (ASO, TSO) secundair onderwijs**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Bachelor/master mobiliteitswetenschappen Universiteit Hasselt Agoralaan 1 3560 Diepenbeek virginie.claes@uhasselt.be
BEGELEIDING	Het lespakket kan gegeven worden door een **medewerker opleiding verkeerskunde of de leerkracht zelf**.
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: https://www.uhasselt.be/UH/Leerlingenpractica/Leerlingenworkshops-mobiliteitswetenschappen.html Les aanvragen via: https://uhintra03.uhasselt.be/inschrijvingactiviteiten/inschrijven.aspx?school=0&doelgroep=3&activiteit=4585,4586,4587&versie=2 (Kostprijs op aanvraag)

TITEL	Verkeersweken	
VORM	**Workshop**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV)**	
INHOUD	‘Verkeersweken’ bestaan uit ervaringsgerichte workshops rond belangrijke verkeersthema's, aangepast aan de leeftijd en leefwereld van de jongeren. Om het extra werk voor de school zo beperkt mogelijk te houden, zijn de ‘Verkeersweken’ kant-en-klaar en vinden ze plaats op de school. De meeste workshops worden bovendien gegeven door VSV-lesgevers. Je stelt zelf je Verkeersweek samen. Er is een aanbod voor elke graad. Per dag plan je één graad in. Voor elke graad kies je drie workshops. Die worden georganiseerd in een doorschuifsysteem. Thema’s die aan bod komen: **Eerste graad:** ➢ Fietsvaardigheid ➢ Fietstechniek ➢ Zichtbaarheid, ... **Tweede graad:** ➢ Risicoperceptie ➢ Afleiding ➢ Dode hoek, ... **Derde graad:** ➢ Rijden onder invloed ➢ Snelheid ➢ Het behalen van je rijbewijs B, ...	
DOELGROEP	**Leerlingen secundair onderwijs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vlaamse Stichting Verkeerskunde – team educatie, VSV Stationsstraat 110 2800 Mechelen kim.jacobs@vsv.be 015 44 61 35	
BEGELEIDING	Er worden drie workshops gelijktijdig gegeven, twee ervan worden gegeven door **VSV-lesgevers**. De andere kant-en-klare workshops worden begeleid door **een leerkracht van de school**.	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of workshop aanvragen via: https://www.verkeeropschool.be/project/verkeersweken (Kostprijs op aanvraag)	

TITEL	Croes Controle	
VORM	**Workshop**	**JAAR VAN UITGAVE** 2013
ORGANISATIE	**Drugpunt Waas in samenwerking met lokale politiezone Waasland-Noord en preventiedienst Beveren**	
INHOUD	Croes Controle is een workshop van een halve dag waarbij leerlingen geconfronteerd worden met de risicofactoren waaraan zij als passagier van een personenauto blootgesteld worden. De workshop bestaat uit volgende vier activiteiten: 1. Infoblok gebracht door een politieagent over ongevallen in de omgeving. Verschillende oorzaken van verkeersongevallen (oververmoeidheid, alcohol/druggebruik, GSM, onervarenheid, agressie, …) worden besproken. 2. Activiteit over gordeldracht: crash-test (gegeven door een Responsible Young Driver medewerker) 3. Getuigenis over een verkeersongeluk door alcohol. 4. Activiteit rond het meerijden met iemand die alcohol/drugs heeft gebruikt.	
DOELGROEP	**Derde graad secundair onderwijs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Karen Defossé Oude Zandstraat 92 9120 Beveren karen.defosse@beveren.be 0479/35 73 51	
BEGLEIDING	Deze workshop wordt gegeven door een **preventiewerker van Drugpunt Waas in samenwerking met politiezone Waasland-Noord**	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Voor meer info mail naar: karen.defosse@beveren.be (Kostprijs op aanvraag)	

1.2 Preventie-actie

TITEL	Blaaszinnig huurpakket
VORM	**Preventie-actie**
ORGANISATIE	**Drive up Safety! Vzw (DUS!)**
INHOUD	Het 'Blaaszinnig huurpakket' zorgt voor het nodige materiaal om op een schoolevenement een vrijblijvende ademtest bij feestvierders af te nemen. Met het DUS-blaastoestel kan je beroep doen op eigen leerlingen of vrijwilligers om van de feestvierders (bijvoorbeeld ouders) een vrijblijvende ademtest af te nemen. Het 'Blaaszinnig huurpakket' bevat: ➢ Een blaastoestel ➢ Gebruiksaanwijzing ➢ 200 blaaspijpjes (eenmalig gebruik)
DOELGROEP	**Leerlingen tweede en derde graad secundair onderwijs**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Lien Van de Woestyn, DUS! Stoepestraat 9a 9940 Ertvelde info@dus.be +32 (0)9 398 11 99
BEGELEIDING	De DUS!-blaastest kan afgenomen worden door **leerlingen (tweede en derde graad secundair onderwijs)** bij feestvierders onder begeleiding van de leerkracht.
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: https://webshop.verkeeropschool.be/producten/blaaszinnig-huurpakket Materiaal huren via: info@dus.be (Kostprijs scholen all-in: €225 BTW en verzending inclusief)

Setting 2: Algemene bevolking

2.1 Folders en affiches

TITEL	Neem je geneesmiddelen? Voorzichtig achter het stuur!	
VORM	**Brochure**	**JAAR VAN UITGAVE** 2016
ORGANISATIE	**Vias Institute**	
INHOUD	Sommige geneesmiddelen hebben een invloed op de rijvaardigheid. De brochure 'Neem je geneesmiddelen? Voorzichtig achter het stuur!' is bestemd voor het grote publiek. De brochure geeft praktische tips mee om veilig te rijden, en verheldert de wetgeving inzake deze materie.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://webshop.bivv.be/nl/product/detail/neem-je-geneesmiddelen-voorzichtig-achter-het-stuur-ref-972 Gratis downloadbaar of bestellen (€ 0,10) via: http://webshop.bivv.be/nl/product/detail/neem-je-geneesmiddelen-voorzichtig-achter-het-stuur-ref-972	

TITEL	Veilig naar huis	
VORM	Brochure	JAAR VAN UITGAVE 2016
ORGANISATIE	Responsible Young Drivers Vlaanderen	
INHOUD	De brochure 'Veilig naar huis' bevat enkele nuttige tips om je veilig naar huis te leiden wanneer je een glaasje op hebt.	
DOELGROEP	Algemene bevolking	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of bestellen via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/	

TITEL	Een glas in de hand? Sleutel aan de kant!	
VORM	**Brochure**	**JAAR VAN UITGAVE** 2016
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**	
INHOUD	Niet iedereen kent alle feiten over alcohol. Vaak onderschat men de risico's van alcohol op het rijgedrag. In deze handleiding worden een aantal feiten en tips over alcohol en drugs in het verkeer weergegeven.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of bestellen via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/	

2.2 Preventie-actie

TITEL	Infostand alcohol	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** 2012
ORGANISATIE	**Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)**	
INHOUD	De infostand helpt de algemene bevolking te sensibiliseren en informeren over alcoholgebruik op een markt, fuif, tijdens projectweken op school en themadagen in het jeugdwerk. Bij de infostand hoort ook een preventiebox. Die bevat: ➢ Twee promillebrillen, ➢ Het spel Rock Zero, ➢ Een bache (1x3 meter) met opdruk '-16 geen alcohol, -18 geen sterkedrank'.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	VAD vzw Vanderlindestraat 15 1030 Brussel vad@vad.be 02 423 03 33	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info over het (gratis uitlenen van het) materiaal via: http://www.vad.be/materialen/detail/infostand-alcohol-bekijk-het-eens-nuchter	

TITEL	Effe uitblazen
VORM	**Preventie-actie**
ORGANISATIE	**Drugpunt SMAK in samenwerking met de lokale politiezone Aalter/Knesselare**
INHOUD	Door middel van een sleutelhanger, alcoholtest en postkaart met daarop preventieve tips over alcoholgebruik tijdens het uitgaan, wil men jongeren preventief inlichten over het gebruik van alcohol. De jongere krijgt dit pakket gratis bij de gemeente Aalter en Knesselare wanneer hij/zij het net behaalde rijbewijs gaat afhalen. Op deze manier probeert men de jongere attent te maken op de risico's van het rijden onder invloed van alcohol. Het algemeen doel van het pakket is het sensibiliseren van jonge bestuurders.
DOELGROEP	**Jongeren die hun rijbewijs behaald hebben**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Joachim De Paepe (Drugpunt SMAK) Europalaan 22 9880 Aalter smak@drugpunt.be 09 325 22 89
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.drugpunt.be/smak/initiatieven/effe-uitblazen

TITEL	**3D-Tripping**	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** 2016
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**	
INHOUD	3D-Tripping werkt met een toestel dat de risico's van het rijden onder invloed simuleert in een virtual reality wereld. De bestuurder krijgt te maken met reële situaties die zich voordoen wanneer men onder invloed van alcohol, xtc, paddo's of cannabis achter het stuur kruipt. Gedurende de simulatie gaat de deelnemer op in de beleving door een headset voor beeld en geluid. Toeschouwers kunnen via een aangesloten televisie meekijken naar wat er gebeurt. Na de simulatie wordt er op een positieve wijze in gesprek gegaan over wat er gebeurd is. Het gesprek heeft als doel de deelnemers te overtuigen van de risico's die middelengebruik achter het stuur met zich meebrengen. Huur de 3D-Tripping-simulator voor evenementen in het kader van verkeersveiligheid.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/ (Kostprijs op aanvraag)	

TITEL	Nieuwjaarsactie	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**	
INHOUD	De nieuwjaarsactie van Responsible Young Drivers is een symbolische actie om de bevolking de kans te geven het jaar veilig in te zetten. Concreet stellen de vrijwilligers van Responsible Young Drivers de personen die dit wensen voor om hen naar huis te brengen in hun eigen wagen, en dit in alle veiligheid.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/	

TITEL	De rijsimulator
VORM	**Preventie-actie**
ORGANISATIE	**Verkeersveilig West-Vlaanderen (VVW) vzw**
INHOUD	De rijsimulator biedt de mogelijkheid om je rijvaardigheid te testen in het verkeer. Deze rijsimulator heeft als doel bestuurders te sensibiliseren over de risico's van afleiding achter het stuur, onaangepaste snelheid en het rijden onder invloed van alcohol en andere drugs. Bovendien test je hoe vermoeidheid je rijgedrag beïnvloedt. Dit alles ervaar je in een virtuele omgeving. De rijsimulator kan je als onderneming of organisatie huren, wil je een activiteit organiseren rond verkeersveiligheid.
DOELGROEP	**Algemene bevolking**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Verkeersveilig West-Vlaanderen, VVW Koning Albert I-laan 1/5 bus 6 8200 Brugge info@verkeersveiligwestvlaanderen.be 050 301 611
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.verkeersveiligwestvlaanderen.be/rijsimulator/de-rijsimulator De rijsimulator huren via: http://www.verkeersveiligwestvlaanderen.be/rijsimulator/reservatie (Kostprijs op aanvraag)

TITEL	Promille Polies	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** 2016
ORGANISATIE	**Preventiedienst Sint-Niklaas in samenwerking met Drugpunt Waas**	
INHOUD	Twee vrijwilligers spreken op evenementen de BOB in het gezelschap aan en laten hem of haar blazen. Op deze manier kan er gekeken worden of de bestuurder wettelijk gezien nog mag autorijden. Tegelijkertijd worden er flyers uitgedeeld met nuttige tips rond veilig uitgaan.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Karen Defossé Oude Zandstraat 92 9120 Beveren karen.defosse@beveren.be 0479 35 73 51	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info mail naar karen.defosse@beveren.be	

TITEL	**Alcolab**
VORM	**Preventie-actie**
ORGANISATIE	**Fonds Emilie Leus**
INHOUD	Het fonds Emilie Leus richt zich op concrete en doelgerichte bewustmaking van zowel jonge (toekomstige) bestuurders als oudere doelgroepen. Ze verspreiden de boodschap dat alcohol en rijden niet samengaan. Alcolab is een alcoholtester waarmee er snel en nauwkeurig alcoholintoxicatie kan gemeten worden na een restaurantbezoek of een nachtje stappen. Dit toestel wordt op regelmatige tijdstippen geijkt, maar geeft enkel een indicatie van het alcoholgehalte in het bloed. Dit toestel hangt op verschillende plaatsen in steden en gemeenten om personen bewust te maken van het rijden onder invloed van alcohol.
DOELGROEP	**Algemene bevolking**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vincent Leus Te bereiken via contactformulier http://www.fondsemilieleus.be/contact/contacteer-vincent-leus
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: https://www.fondsemilieleus.be/preventie/alcolab

2.3 Campagne

TITEL	BOB-campagne	
VORM	**Campagne**	**JAAR VAN UITGAVE** 1994
ORGANISATIE	**Vias Institute** **Vlaams Stichting Verkeerskunde (VSV)** **Brussel Mobiliteit en Agence Wallonne pour la Sécurité routière (AWSR) met Assuralia** **Belgische Brouwers**	
INHOUD	De Bob-campagne is een Europese campagne tegen rijden onder invloed van alcohol. De persoon die geen alcohol drinkt als hij nog moet rijden is de BOB. Die blijft nuchter en kan daardoor zijn vrienden veilig thuisbrengen met de auto. Minstens één maal per jaar wordt de campagne herhaald. De Bob-sleutelhanger staat symbool voor de campagne. Via affiches, radio- en tv-spots, maar ook met blaascontroles georganiseerd door de politie, verhoogt men het bewustzijn van de algemene bevolking over het rijden onder invloed. **Folders:** ➢ Bob en trots erop ➢ 100% BOB 0% op (BOB-zomercampagne) ➢ Ben je Bob, zeg het hardop! **Gadgets:** ➢ 'Ik bob mee' zonnebril (€ 6,0) ➢ T-shirt 'ik bob mee' man/vrouw (€ 10,0) ➢ Kaptrui 'ik bob mee' man/vrouw (€ 10,0) ➢ Bob hoedje (€ 5,80)	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.bob.be/ Gadgets bestellen via: http://webshop.ibsr.be/nl/producten/boetiek	

TITEL	Zatte botten-campagne	
VORM	**Campagne**	**JAAR VAN UITGAVE** 2010
ORGANISATIE	**Dienst Lokale Preventie en Veiligheid** **CGG Eclips Drugspreventie & Verslavingszorg**	
INHOUD	Onder het motto 'je komt verder met een glaasje minder' begon Gent in 2010 met de 'Zatte botten-campagne', een warme oproep voor alcoholmatiging. Aan de hand van een campagnefilmpje, ludieke affiches, banners en een website met tips (www.gentdrinktwijs.be) bouwde de campagne aan een voor iedereen open, leefbare en gezonde stad.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Filip de Sager, Dienst Lokale Preventie en Veiligheid Stad Gent Botermarkt 1 9000 Gent filip.desager@gent.be 09 266 82 00 CGG Eclips Drugpreventie & Verslavingszorg Lange Violettestraat 84 9000 Gent http://www.cggeclips.be/ 09 233 58 58	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: https://gezonde.stad.gent/gezonde-gentenaar/gent-drinkt-wijs	

TITEL	Verkeersveilige nachten	
VORM	**Campagne**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Verkeersveilig West-Vlaanderen (VVW) vzw in samenwerking met de West-Vlaamse politiezones en federale wegpolitie**	
INHOUD	Om de traditionele BOB campagne kracht bij te zetten organiseert de provincie West-Vlaanderen 'Verkeersveilige nachten', in samenwerking met de West-Vlaamse politiezones en federale wegpolitie. Deze bestaat uit extra alcoholcontroles tijdens twee nachten in december. Naast het toezien op het naleven van de algemene verkeersregels focust de campagne in het bijzonder op het rijden onder invloed van alcohol of drugs en het naleven van de reglementaire snelheid.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Verkeersveilig West-Vlaanderen, VVW Koning Albert I-laan 1/5 bus 6 8200 Brugge info@verkeersveiligwestvlaanderen.be 050 301 611	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.verkeersveiligwestvlaanderen.be/verkeersveilige-nachten-van-west-vlaanderen	

2.4 Gadgets

TITEL	Smartphone Ademtest
VORM	**Gadget**
ORGANISATIE	**Drive up Safety! Vzw (DUS!)**
INHOUD	Niet zeker of je nog een voertuig mag besturen? Deze smartphone ademtest houdt je op de hoogte.
DOELGROEP	**Algemene bevolking**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Lien Van de Woestyn, DUS! Stoepestraat 9a 9940 Ertvelde info@dus.be +32 (0)9 398 11 99
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via : http://www.dus.be/product/smartphone-ademtest/ Smartphone ademtest (€ 85) bestellen via: http://www.dus.be/product/smartphone-ademtest/

TITEL	Promillebril	
VORM	**Gadget**	**JAAR VAN UITGAVE** 2010
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**	
INHOUD	De promillebril laat deelnemers voelen wat het effect is op het gezichtsvermogen wanneer je tussen de 0,7 en 1,0 promille alcohol in je bloed hebt. De promillebril wordt gebruikt tijdens sensibiliseringsacties en vormingen om de invloed van alcohol op het inschattingsvermogen en de rijvaardigheid aan te tonen.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of bestellen via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/ (Kostprijs op aanvraag)	

TITEL	Marihuanabril	
VORM	**Gadget**	**JAAR VAN UITGAVE** 2016
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**	
INHOUD	Deze bril toont op een duidelijke manier wat marihuana met iemand doet. Enerzijds is het een kalmerend middel, waarbij de meeste mensen de uitwerking kennen. Anderzijds is het ook een hallucinogeen middel dat speelt op de verbinding van de ogen naar de hersenen. Onder invloed van marihuana gaan veel prikkels verloren. Deze bril maakt dit op een speelse manier duidelijk.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Bestellen via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/ (Kostprijs op aanvraag)	

TITEL	Drugtest	
VORM	**Gadget**	**JAAR VAN UITGAVE** 2010
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**	
INHOUD	De drugtest controleert op het gebruik van cannabis en amfetamines. Deze drugwipetest wordt vaak gecombineerd met een alcoholtest, om ervoor te zorgen dat zowel de chauffeur als de passagiers op een verantwoorde manier de weg op kunnen.	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of bestellen via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/ (Kostprijs op aanvraag)	

2.5 Website

TITEL	Welke geneesmiddelen kunnen de rijvaardigheid verminderen?	
VORM	**Website**	**JAAR VAN UITGAVE** 2016
ORGANISATIE	**Christelijke Mutualiteit: dienst gezondheidspromotie**	
INHOUD	Deze website biedt informatie over medicatie en verkeersveiligheid. Zie ook veelgestelde vragen: ➢ Welke geneesmiddelen kunnen de rijvaardigheid verminderen? ➢ Wat te doen als ik geneesmiddelen neem die de rijvaardigheid beïnvloeden? ➢ Wat als ik toch een voertuig bestuur?	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Frie Nesten (Cel geneesmiddelen CM) Dienst Gezondheidspromotie gezondheidspromotie.waasendender@cm.be 03 760 93 91	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: https://www.cm.be/ziekte-en-behandeling/geneesmiddelen/verkeersveiligheid	

TITEL	TeamAlert: drank en drugs
VORM	**Website**
ORGANISATIE	**TeamAlert**
INHOUD	De Nederlandse website ‘Team alert: drank en drugs’ sensibiliseert jongeren op een ludieke manier over drank en drugs in het verkeer via wist-je-datjes, quizvragen en polls.
DOELGROEP	**Algemene bevolking: jongeren**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	TeamAlert Lijsterstraat 3 3514 TA Utrecht info@teamalert.nl 030-2232893
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: https://teamalert.nl/themas/drank-en-drugs/

TITEL	Mag ik rijden met mijn medicijn?	
VORM	**Website**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Instituut voor Verantwoord Medicijnengebruik (Nederland)**	
INHOUD	Deze Nederlandse website biedt informatie aan over het veilig gebruik van medicijnen in het verkeer. Voer je gebruikte medicijnen in op de website en krijg informatie op maat. De website bestaat uit volgende luiken: ➢ Adviezen ➢ Info over de wet (in Nederland) ➢ Veelgestelde vragen ➢ Toolkit zorgverleners	
DOELGROEP	**Algemene bevolking**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Instituut voor Verantwoord Medicijnengebruik Churchillaan 11 3527 GV Utrecht info@medicijngebruik.nl 0888 800 400	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: https://www.rijveiligmetmedicijnen.nl/	

Setting 3:

Vrije tijd

3.1 Folders en affiches

TITEL	**Feest! Blijf 'cool'… Laat je naar huis brengen.**	
VORM	**Affiche**	**JAAR VAN UITGAVE** 2015
ORGANISATIE	**Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)**	
INHOUD	Deze affiche sensibiliseert feestvierders over alcohol. De boodschap is: Blijf 'cool'… Je bent flink boven je theewater? Slechts één raad: laat je naar huis brengen.	
DOELGROEP	**Feestvierders**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	VAD vzw Vanderlindenstraat 15 1030 Brussel vad@vad.be 02 423 03 33	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar en/of bestellen (€1) via: http://www.vad.be/materialen/detail/feest-blijf-cool-laat-je-naar-huis-brengen	

TITEL	Veilig uit, veilig thuis (Sportivos Brons)	
VORM	**Brochure**	**JAAR VAN UITGAVE** 2016
ORGANISATIE	**Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)**	
INHOUD	'Veilig uit, veilig thuis' is een brochure die de sportclub helpt om actief bij te dragen aan een veiliger verkeer. Met een speelse of ludieke activiteit maakt de club een statement naar de sporters, supporters en bezoekers: alcohol drinken en rijden gaan niet samen. Daarnaast is het één van de to do acties om het bronzen label van sportivos in ontvangst te mogen nemen.	
DOELGROEP	**Sportclubbestuurders**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Jongbloet, VAD Vanderlindestraat 15 1030 Brussel sportivos@vad.be 02 423 03 37	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar en/of bestellen (€2,5) via: http://www.vad.be/materialen/detail/sportivos-brons---brochure-veilig-uit-veilig-thuis	

3.2 Preventie-actie

TITEL	Blaas-zinnig
VORM	**Preventie-actie**
ORGANISATIE	**Drive up Safety! Vzw (DUS!)**
INHOUD	Feest of fuif organiseren? Zorg dat je genodigden veilig thuiskomen! De DUS!-medewerkers gaan samen met jullie de uitdaging aan om feestvierders een vrijblijvende test te laten doen. Als deze negatief is, krijgt de BOB een leuk geschenk. Er kan ook een blaas-zinnig huurpakket besteld worden, waarmee vrijwilligers zelf aan de slag kunnen om een blaastest af te nemen bij evenementen. Groepsgrootte: onbeperkt
DOELGROEP	**Feestvierders, jeugdbewegingen**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Lien Van de Woestyn, DUS! Stoepestraat 9a 9940 Ertvelde info@dus.be +32 (0)9 398 11 99
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: https://webshop.verkeeropschool.be/producten/blaas-zinnig-0 Preventie-actie aanvragen via: https://webshop.verkeeropschool.be/producten/blaas-zinnig-0 (Kostprijs op aanvraag)

TITEL	Promilletest	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** 2018
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**	
INHOUD	Organisatoren van een fuif, party, galabal, personeelsfeest of een andere activiteit, kunnen zelf een preventie-actie ondernemen. Responsible Young Drivers biedt daarvoor drie mogelijkheden: 1. Huur een alcoholtester en voer de test zelf uit 2. Alcoholtest wordt uitgevoerd door Responsible Young Drivers die ter plaatse komen 3. Chemische alcoholtests voor eenmalig gebruik worden ter beschikking gesteld aan de uitgang Op die manier kunnen organisatoren hun verantwoordelijkheid nemen door gasten hun alcoholgehalte te laten controleren.	
DOELGROEP	**Feestvierders**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of bestellen via: http://promilletest.be/# (Kostprijs op aanvraag)	

TITEL	Europese Nacht Zonder Ongevallen	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** Elk jaar sinds 1995
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**	
INHOUD	Elke derde zaterdag van oktober organiseert de Responsible Young Drivers een grote sensibiliseringsactie om jongeren erop te wijzen dat rijden onder invloed van alcohol en drugs niet kan. De vrijwilligers zetten zich tijdens deze nacht in om zoveel mogelijk mensen veilig naar huis te laten gaan. Ze zetten zich aan de ingang van verschillende Belgische discotheken en vragen aan de bestuurder of hij/zij zich engageert om een hele avond nuchter te blijven. Diegene die het engagement aangaat krijgt een polsbandje. Wanneer de bestuurder de discotheek verlaat, zullen de vrijwilligers met een alcoholtest nagaan of de jongere zijn belofte heeft gehouden. Als dit het geval is, krijgt de bestuurder een mooi aandenken. Wanneer er wel positief wordt geblazen, wordt er niet repressief opgetreden, maar samen gezocht naar een goed alternatief (openbaar vervoer, een passagier die het stuur overneemt, een taxi, ...).	
DOELGROEP	**Feestvierders**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/	

TITEL	Quality Nights	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** 2012
ORGANISATIE	**Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)**	
INHOUD	Het Quality Nights-partylabel verenigt clubs, concertzalen en dance-events die zich engageren om gezondheidsmaatregelen aan te bieden aan hun publiek zoals: oordopjes, condooms, gratis water, ... Één van de maatregelen is de service 'Veilig verkeer'. Dit houdt in: 1. Het aanbieden van info over alternatief vervoer 2. Het aanbieden van alcoholtests 3. Sensibiliseren rond veilig vervoer	
DOELGROEP	**Feestvierders**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Jochen Scrooten, VAD Vanderlindenstraat 15 1030 Brussel jochen.scrooten@vad.be 02 423 03 54	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.qualitynights.be/	

<table>
<tr><td>TITEL</td><td colspan="2">ATTENT</td></tr>
<tr><td>VORM</td><td>Preventie-actie</td><td>JAAR VAN UITGAVE
2015</td></tr>
<tr><td>ORGANISATIE</td><td colspan="2">Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)
Formaat
Gezonde Gemeente</td></tr>
<tr><td>INHOUD</td><td colspan="2">Met ATTENT zetten jeugdhuizen zich in voor een positief feestklimaat. Hiervoor kunnen ze zich inschrijven voor acht verschillende ‘Attenties’ die bekend worden gemaakt aan bezoekers via ATTENT-sterpictogrammen.

De Attenties helpen de bezoekers ondersteunen om op een verantwoorde manier uit te gaan en helpen jeugdhuizen de vier pijlers van een alcohol- en drugbeleid te implementeren.

Één van de Attenties is de service ‘Samen uit, samen thuis’. Dit houdt in:
1. Het stimuleren van de bezoekers om voor elkaar te zorgen zodat iedereen veilig thuisgeraakt.
2. De bezoekers sensibiliseren door middel van de affiche ‘Samen uit, samen thuis’.</td></tr>
<tr><td>DOELGROEP</td><td colspan="2">Feestvierders</td></tr>
<tr><td>VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL</td><td colspan="2">Karen Vanmarcke, VAD
Vanderlindenstraat 15
1030 Brussel
karen.vanmarcke@vad.be
02 422 03 76</td></tr>
<tr><td>WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?</td><td colspan="2">Meer info via: http://www.vad.be/materialen/detail/attent

Gratis inschrijven via: https://www.formaat.be/project/attent</td></tr>
</table>

TITEL	Feest Wijzer	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** 2015
ORGANISATIE	**Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)** **Gezonde Gemeente**	
INHOUD	Met Feest Wijzer geven fuiven en kleine festivals aan dat ze zich inzetten om een positief feestklimaat te creëren. Ze bieden hun bezoekers daarvoor bepaalde services aan. Die worden op de locatie bekendgemaakt via Feest Wijzer-sterpictogrammen onder de vorm van infobordjes of stickers. Met de basisservice **'Samen uit, samen thuis'** sensibiliseren organisaties hun bezoekers op evenementen over alcoholintoxicatie en stimuleren de bezoekers om voor elkaar te zorgen zodat iedereen veilig thuisgeraakt.	
DOELGROEP	**Feestvierders**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	David Möbius, VAD Vanderlindenstraat 15 1030 Brussel david.mobius@vad.be 02 422 03 72	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of gratis inschrijven via: http://www.vad.be/materialen/detail/feest-wijzer	

TITEL	**Maak jezelf geen blaasjes wijs**	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** 2018
ORGANISATIE	**Drugpunt SMAK in samenwerking met de lokale politiezone Aalter/Knesselare**	
INHOUD	Met deze actie worden in restaurants in Aalster en Knesselare alcoholtests aangeboden in de periode van de BOB-campagne (winter). Dit met als doel de restaurantbezoekers te sensibiliseren over de problematiek van alcohol in het verkeer, en de gevolgen van het alcoholgebruik op de gezondheid.	
DOELGROEP	**Restaurantbezoekers**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Joachim De Paepe Europalaan 22 9880 Aalter smak@drugpunt.be 09 325 22 89	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.drugpunt.be/smak/initiatieven/maak-jezelf-geen-blaasjes-wijs	

TITEL	Promillebrillen-actie	
VORM	**Preventie-actie**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Preventiedienst tabak, alcohol en andere drugs, gemeente Beveren**	
INHOUD	Op de Beverse feesten mogen jongeren als actie in een grote gameconsole (een auto) rijden met een promillebril op. Zo kunnen jongeren ervaren hoe het is om onder invloed van alcohol te rijden en ondervinden hoe de reactiesnelheid heel erg afneemt.	
DOELGROEP	**Feestvierders**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Preventiewerker Beveren Oude Zandstraat 92 9120 Beveren preventiewerker@beveren.be 0474 86 03 62	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Voor meer info mail naar: preventiewerker@beveren.be	

3.3 Website

TITEL	Sportwijs.be	
VORM	**Website**	**JAAR VAN UITGAVE** 2016
ORGANISATIE	**CAD Limburg vzw**	
INHOUD	De website 'Sportwijs.be' biedt bij de rubriek preventie en verkeersveiligheid een test aan voor leden van een sportclub. Deze test sensibiliseert recreatieve sporters rond verkeerveiligheid. Aan de hand van de Social Norm approach worden leden bewustgemaakt van de sociale norm rond alcohol- en illegaal druggebruik in het verkeer.	
DOELGROEP	**Recreatieve sporters**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	David Fraters Salvatorstraat 25 3500 Hasselt david.fraters@cadlimburg.be 011 71 60 01	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.sportwijs.be/preventie-verkeersveiligheid	

Setting 4:

Arbeid

4.1 Vorming en workshop

TITEL	**Fun**
VORM	**Workshop**
ORGANISATIE	**Drive up Safety! Vzw (DUS!)**
INHOUD	Aan de hand van de workshop 'Fun' gaan werknemers actief aan de slag met de vijf verkeersveiligheidsactiviteiten rond de thema's gordel- en helmdracht, afleidingen, alcohol in het verkeer en zichtbaarheid. De workshop duurt per sessie een 60-tal minuten, met maximum 25 deelnemers per sessie. Het benodigd materiaal: lokaal met beamer en geluidsinstallatie, binnen- of buitenruimte.
DOELGROEP	**Bedrijven (werkgevers en werknemers)**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Lien Van de Woestyn, DUS! Stoepestraat 9a 9940 Ertvelde info@dus.be +32 (0)9 398 11 99
BEGLEIDING	De workshop wordt gegeven door een **Drive up Safety!-medewerker**.
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of workshop aanvragen via: http://www.dus.be/fun-enkel-doe-activiteiten/ (Kostprijs op aanvraag)

TITEL	Algemene workshop op maat
VORM	**Workshop**
ORGANISATIE	**Drive up Safety! Vzw (DUS!)**
INHOUD	Drive up Safety! stelt een interactieve, verkeersveilige workshop samen op maat van je bedrijf. Kies dus zelf welke thema's je in de workshop aan bod wil laten komen. De workshop duurt per sessie een 60-tal minuten met maximum 25 deelnemers per sessie. Hierbij kan er gekozen worden tussen de verschillende thema's of een combinatie: ➢ Zichtbaarheid ➢ Afleiding ➢ Alcohol en drugs ➢ Gordel- en helmdracht ➢ Snelheid en impact aanrijding
DOELGROEP	**Bedrijven (werkgevers en werknemers)**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Lien Van de Woestyn, DUS! Stoepestraat 9a 9940 Ertvelde info@dus.be +32 (0)9 398 11 99
BEGELEIDING	De workshop wordt gegeven door een **Drive up Safety!-medewerker**.
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.dus.be/algemene-workshop-op-maat/ Workshop aanvragen via: http://www.dus.be/algemene-workshop-op-maat/ (Kostprijs op aanvraag)

TITEL	Rijden (z)onder invloed
VORM	**Workshop**
ORGANISATIE	**VSV (Vlaamse Stichting Verkeerskunde)** **Safe2Work**
INHOUD	Deze twee uur durende workshop 'Rijden (z)onder invloed' sensibiliseert werknemers over de risico's van het rijden onder invloed van alcohol, drugs en medicatie. Daarnaast wordt de impact van alcohol en drugs op de veiligheid en gezondheid op het werk besproken. De groepsgrootte telt minimum 10, maximum 25 personen. Benodigd materiaal: vergaderruimte met tafels en stoelen, een whiteboard/flipchart, beamer en een projectscherm of tv.
DOELGROEP	**Werknemers (uit bedrijven en organisaties)**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Ivo Van Aken Stationsstraat 110 2800 Mechelen ivo.vanaken@vsv.be 015 69 02 49
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info of een workshop aanvragen via: https://www.safe2work.be/rijden-zonder-invloed/ (Kostprijs inclusief BTW: € 450 voor twee uur, € 700 voor vier uur)

4.2 Preventie-actie

TITEL	Alcoholtestactie
VORM	**Preventie-actie**
ORGANISATIE	**Responsible Young Drivers Vlaanderen**
INHOUD	Bedrijven die een feestje voor hun klanten of personeel organiseren kunnen de Responsible Young Drivers inschakelen. Enkele medewerkers komen ter plaatse met 2 professionele Dräger Alcoholtest toestellen, 250 mondstukjes en een batterijlader. De medewerkers sensibiliseren de feestvierders over de negatieve gevolgen van alcohol op de rijvaardigheid.
DOELGROEP	**Bedrijven (werkgevers en werknemers)**
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Chiers, RYD Barricadenplein 9 1000 Brussel info@responsibleyoungdrivers.be 02 513 39 94
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info, of de preventie-actie aanvragen via: http://www.responsibleyoungdrivers.be/ (Kostprijs op aanvraag)

DEEL B: Info voor intermediairs

TITEL	Themadossier Verkeersveiligheid NR.13 (Alcohol)	
VORM	**Dossier**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Vias Institute**	
INHOUD	Dit themadossier geeft een overzicht van de problematiek van rijden onder invloed van alcohol. De focus ligt voornamelijk op autobestuurders en de situatie in Europa en België. In het dossier worden de effecten van het rijden onder invloed, de prevalentie, het ongevalrisico, de Belgische wetgeving, kerncijfers en maatregelen weergegeven.	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar via: http://www.vias.be/nl/onderzoek/onze-publicaties/themadossier-verkeersveiligheid-n13-alcohol/	

TITEL	Statistisch rapport 2017: gedrag in het verkeer	
VORM	**Onderzoeksrapport**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Vias Institute**	
INHOUD	Het statistisch rapport bevat een beperkt geheel van cijfers en statistieken, zowel afkomstig van het Vias Institute als van externe bronnen. Het doel is een zo volledig mogelijk statistisch beeld weer te geven van de situatie in België. Dit rapport behandelt voornamelijk het gedrag van autobestuurders. Het onderzoeksrapport geeft ook een overzicht weer van de prevalentie van het rijden onder invloed van alcohol op de Belgische wegen.	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar via: http://www.vias.be/nl/onderzoek/onze-publicaties/statistisch-rapport-2017-gedrag-in-het-verkeer/	

TITEL	Verkeer op punt: Alcoholprocedure	
VORM	**Handboek**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Groep van ervaringsdeskundigen (Bart Van Thienen & Kathleen Stinckens)**	
INHOUD	Dit handboek geeft een uitgebreide toelichting bij de wettelijke procedures bij een alcoholtest, ademtest, ademanalyse en eventuele bloedafname. Het vormt een belangrijke bron van informatie voor alle betrokken partijen.	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Bart Van Thienen & Kathleen Stinckens	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	E-book of papieren versie bestellen (€29) via: http://www.innipublishers.com/verkeer-op-punt-alcoholprocedure-4de-uitgave Uitlenen VAD-bib via: http://vad.bestbookbuddies.com/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=19535&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20verkeer%20op%20punt	

TITEL	Wat zegt de wet over alcohol en drugs in het verkeer?	
VORM	**Infofiche**	**JAAR VAN UITGAVE** 2017
ORGANISATIE	**Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)**	
INHOUD	De infofiche biedt een antwoord op verschillende vragen over alcohol en drugs in het verkeer. Bijvoorbeeld mag men met de auto rijden als men medicatie neemt?	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	VAD vzw Vanderlindenstraat 15 1030 Brussel vad@vad.be 02 423 03 33	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar via: http://www.vad.be/assets/wat-zegt-de-wet-over-alcohol-en-drugs-in-het-verkeer	

<table>
<tr><td>TITEL</td><td colspan="2">Factsheets</td></tr>
<tr><td>VORM</td><td>Factsheets</td><td>JAAR VAN UITGAVE
2016-2017</td></tr>
<tr><td>ORGANISATIE</td><td colspan="2">Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)</td></tr>
<tr><td>INHOUD</td><td colspan="2">VAD houdt factsheets bij over verschillende middelen. De factsheets bundelen de gebruikcijfers per middel en per thema. Ze vatten de voornaamste en meest recente informatie overzichtelijk samen.

Daarnaast worden de gegevens jaarlijks geüpdatet. Alle onderstaande factsheets bevatten cijfers en informatie over het betreffende middel en verkeer (o.a. rijden onder invloed en verkeersongevallen, inbeslagnames, geverbaliseerde druggebruikers en gepleegde misdrijven).

De beschikbare factsheets zijn:
➢ Alcohol
➢ Cannabis
➢ Cocaïne
➢ Opiaten
➢ Xtc
➢ Amfetamines
➢ Hallucinogenen
➢ Smartdrugs
➢ Psychoactieve medicatie</td></tr>
<tr><td>DOELGROEP</td><td colspan="2">Professionelen / intermediairs</td></tr>
<tr><td>VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL</td><td colspan="2">Else De Donder, VAD
Vanderlindenstraat 15
1030 Brussel
else.dedonder@vad.be
02 423 03 38</td></tr>
<tr><td>WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?</td><td colspan="2">Gratis downloadbaar via: http://www.vad.be/materialen/detail/reeks-factsheets-feiten--cijfers</td></tr>
</table>

TITEL	Verkeer op punt: Drugsprocedure	
VORM	**Handboek**	**JAAR VAN UITGAVEN** 2015
ORGANISATIE	**Groep van ervaringsdeskundigen (Bart Van Thienen & Kathleen Stinckens)**	
INHOUD	Dit handboek licht de procedure toe voor het vaststellen van drugsintoxicatie in het verkeer. De wettelijke procedures worden uitgebreid besproken, met tal van verwijzingen naar nieuwe wetgeving, rechtspraak en rechtsleer.	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Bart Van Thienen & Kathleen Stinckens	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	E-book of papieren versie bestellen (€29) via: http://www.innipublishers.com/verkeer-op-punt-drugsprocedure Uitlenen VAD-bib via: http://vad.bestbookbuddies.com/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=17780&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20verkeer%20op%20punt	

TITEL	Drinken en rijden: doen we het te veel?	
VORM	**Onderzoeksrapport**	**JAAR VAN UITGAVE** 2015
ORGANISATIE	**Vias Institute**	
INHOUD	Uit verschillende Belgische en internationale studies blijkt het rijden onder invloed van alcohol een belangrijke oorzaak van verkeersonveiligheid, ook op de Belgische wegen. Om deze problematiek op te volgen, meet het Vias Institute sinds 2003 op regelmatige basis de nationale prevalentie van het rijden onder invloed van alcohol. Deze gedragsmetingen hebben als doel om te achterhalen wat de eigenschappen zijn van de bestuurders die onder invloed achter het stuur kruipen. In dit verslag staan de resultaten van de 6de editie van deze meting, uitgevoerd in 2015.	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar via: http://www.vias.be/nl/onderzoek/onze-publicaties/drinken-en-rijden-doen-we-het-te-veel-nationale-gedragsmeting-rijden-onder-invloed-van-alcohol-2015/	

TITEL	**Drinking and driving: learning from good practices abroad**	
VORM	**Onderzoeksrapport**	**JAAR VAN UITGAVE** 2015
ORGANISATIE	**Vias Institute**	
INHOUD	De aanleiding voor deze studie is de vaststelling dat België een ernstig probleem heeft met het rijden onder invloed van alcohol. Deze cijfers liggen hoger dan in de meeste andere Europese landen. 'Wat kunnen we leren van landen die veel beter scoren op dit punt?' Het onderzoeksrapport geeft de belangrijkste resultaten over de prevalentie, sociale aanvaardbaarheid en maatregelen tegen het rijden onder invloed van alcohol	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar via: http://www.vias.be/nl/onderzoek/onze-publicaties/drinking-and-driving-learning-from-good-practices-abroad/	

TITEL	**Hoe kijken autobestuurders naar verkeersveiligheid?**	
VORM	**Onderzoeksrapport**	**JAAR VAN UITGAVE** **2015**
ORGANISATIE	**Vias Institute**	
INHOUD	Het onderzoeksrapport 'Hoe kijken autobestuurders naar verkeersveiligheid?' geeft de resultaten weer van de vijfde nationale attitudemeting over verkeersveiligheid.	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar via: http://www.vias.be/nl/onderzoek/onze-publicaties/hoe-kijken-autobestuurders-naar-verkeersveiligheid/	

TITEL	Kerncijfers verkeersveiligheid 2015	
VORM	**Brochure**	**JAAR VAN UITGAVE** 2015
ORGANISATIE	**Vias Institute**	
INHOUD	'Kerncijfers verkeersveiligheid 2015' is een brochure voor intermediairs die allerlei informatie bundelt, waarbij het niet alleen gaat over de verkeersongevallen, maar ook over een aantal verwante factoren rond het ongevalrisico. Volgende thema's worden besproken: ➢ Thema 1: ongevallen en slachtoffers ➢ Thema 2: mobiliteit en risicoblootstelling ➢ Thema 3: rijvaardigheid ➢ Thema 4: gedrag van de weggebruikers ➢ Thema 5: infrastructuur ➢ Thema 6: handhaving	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar via: http://www.vias.be/nl/onderzoek/onze-publicaties/kerncijfers-verkeersveiligheid-2015/	

TITEL	Rijden onder invloed van alcohol en drugs	
VORM	**Onderzoeksrapport**	**JAAR VAN UITGAVE** 2014
ORGANISATIE	**Vias Institute**	
INHOUD	In dit onderzoeksrapport 'Rijden onder invloed van alcohol en drugs' vind je de resultaten van de driejaarlijkse attitudemeting over verkeersveiligheid van het Vias Institute. Opgesplitst in drie hoofdstukken: ➢ rijden onder invloed van alcohol ➢ rijden onder invloed van drugs en medicatie ➢ vergelijking met resultaten uit andere bronnen	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel Info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar via: http://www.vias.be/nl/onderzoek/onze-publicaties/rijden-onder-invloed-van-alcohol-en-drugs/	

TITEL	Jaarboek verkeersveiligheid	
VORM	**Jaarboek**	**JAAR VAN UITGAVE** 2015
ORGANISATIE	**Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV)**	
INHOUD	Het 'Jaarboek Verkeersveiligheid 2015' werd gepubliceerd naar aanleiding van het dertiende Vlaamse Congres waar men dieper inging op de vraag hoe we met het beleid en interventies een verkeersveilig gedrag kunnen stimuleren. Met andere woorden hoe kan het verkeergedrag van de algemene bevolking op een creatieve manier veiliger worden gemaakt? Dit via educatie, sensibilisatie, infrastructuur, technologie, regelgeving en handhaving, maar ook vooral door de afstemming tussen de verschillende soorten maatregelen.	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) Stationsstraat 110 2800 Mechelen www.vsv.be 015 44 65 50	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Meer info via: http://www.vsv.be/publicatie/jaarboek-verkeersveiligheid-2015 Gratis downloadbaar via: http://www.vsv.be/sites/default/files/vsv-jaarboek_verkeersveiligheid_2015-volledig.pdf	

TITEL	Uitgaansonderzoek 2015	
VORM	**Onderzoeksrapport**	**JAAR VAN UITGAVE** 2015
ORGANISATIE	**Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)**	
INHOUD	In het rapport 'VAD-uitgaansonderzoek' vind je de resultaten van het onderzoek uit 2015 naar alcohol- en druggebruik in het uitgaansmilieu. Het onderzoek focust op welke producten er gebruikt worden, hoe ze gebruikt worden, ... in verschillende uitgaanssettings. Daarnaast worden de Vlaamse uitgaanders bevraagd over het niet met de wagen rijden bij het uitgaan als preventieve maatregel.	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Johan Rosiers, VAD Vanderlindenstraat 15 1030 Brussel johan.rosiers@vad.be 02 423 03 85	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloaden en/of bestellen (€7,5) via: http://www.vad.be/materialen/detail/kwantitatief-uitgaansonderzoek---2015	

TITEL	Invloed van sociale norm en pakkans op rijden onder invloed van alcohol	
VORM	**Onderzoeksrapport**	**JAAR VAN UITGAVE** 2013
ORGANISATIE	**Vias Institute**	
INHOUD	België scoort slecht met betrekking tot het rijden onder invloed van alcohol (ROI). In dit onderzoek gaat men na welke factoren het rijden onder invloed in België voorkomen, vergeleken met achttien andere Europese landen.	
DOELGROEP	**Professionelen / intermediairs**	
VERANTWOORDELIJKE MATERIAAL	Vias Institute Haachtsesteenweg 1405 1130 Brussel info@vias.be 02 244 15 11	
WAAR VERKRIJGBAAR/ RAADPLEEGBAAR?	Gratis downloadbaar via: http://www.vias.be/nl/onderzoek/onze-publicaties/invloed-van-sociale-norm-en-pakkans-op-rijden-onder-invloed-van-alcohol/	